

ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΛΛΟΓΟ ΔΟΛΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΤΟΣ 10ο ♦ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 40 ♦ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 1994
ΤΑΧ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΚΑΛΑΡΗ 52 ♦ 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΤΟ ΔΟΛΟ ΖΗΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Δεν είναι η πρώτη φορά, ίσως και η τελευταία, που θα αναερωθούμε στην παραμελημένη περιοχή του Πωγωνίου.

Μια περιοχή με σημαντική ιστορική αξία και πολιτιστική κληρονομιά αλλά παράλληλα και εθνική σημασία λόγω της γειτνίασης με την Αλβανία.

Δεν δόθηκε όμως η πρόβλεψη ή η προσπάθεια για την ανάπτυξη της περιοχής τόσο στον οικονομικό τομέα όσο και στον τουριστικό που αφέρεκε και οικονομικά ωφέλη.

Οι προσπάθειες που έγιναν από πλευράς πολιτείας ήταν ανύποπτες και το κυριώτερο: η Πολιτεία δεν συνέβαλε καν στις έντορες ενέργειες των κατοίκων του

Πωγωνίου για να αναπτυχθεί η περιοχή.

Δεν ήλθε αρωγός η Πολιτεία, δεν έδωσε κίνητρα στην ακριτική αυτή περιοχή, και την άφησε στην τύχη της.

Σε κατά καιρούς συσκέψεις και συνέδρια παρότι τονίζονταν με έμφαση η ισόρροπη ανάπτυξη των επαρχιών του Ν. Ιωαννίνων, γεγονός που θα συνέβαλε στην αναβάθμιση συνολικά του Νομού κάτι τέτοιο δεν συνέβη.

Εμεινε μόνο στα χαρτιά..... και σταφύλλα ιλλουστρασιών βιβλίων με τα συμπεράσματα των συνεδρίων....

Αποτέλεσμα; άλλες περιοχές να αναπτύσσονται και το Πωγωνί

να μένει έξω από προγραμματισμούς και σχεδιασμούς αναπτυξιακών έργων.

Αυτά από πλευράς Ελληνικής Πολιτείας με εξαίρεση βέβαια την υλοποίηση του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης LEADER.

Έτσι το Πωγωνί άδραξε την ευκαιρία να επωφεληθεί των χρηματοδοτήσεων από τα ευρωπαϊκά ταμεία.

Στην Κοινότητα Δολού πραγματοποιούνται σημαντικά έργα που θα δώσουν νέα πνοή και ζωντάνια: η αξιοποίηση της χαράδρας Κουβαρά, η ανακαίνιση του παραδοσιακού κτιρίου του σχολείου, οι παραδοσιακοί ξενώνες, η αναβάθμιση χώρων και πλατειών του χωριού με

την συμβολή της Κοινότητας και κατοίκων του χωριού.

Τα έργα αυτά βρίσκονται στο στάδιο αποπεράτωσης και σύντομα θα ολοκληρωθούν.

Εκείνο όμως που προβληματίζει και ανησυχεί είναι το εξής:

—Όλη αυτή η προσπάθεια, η δραστηριότητα, η αγωνία των κατοίκων να δούνε το χωριό τους αναπτυγμένο και ζωντανό, πώς θα δικαιωθεί αν δεν έλθει αρωγός η Πολιτεία;

Δεν φτάνουν τα έργα αυτά, και για να αποδώσουν απαιτείται η συμπαράσταση της Πολιτείας.

Το Δολό χρειάζεται και άλλα μ-

► Συνέχεια στη 2η σελίδα

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

ΟΙ ΣΤΕΡΝΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

(Ήταν και είναι 30)

ΤΟΥ ΔΗΜ. ΠΙΟΤΣΗ

Κάποτε είχα ξαναγράψει πάλι τι όλοι μας πρέπει ν' ανοίξουμε τις αλιές κασσέλες και τα συρτάρια μας και να τα ψάξουμε μήπως έχουν μέσα τους τίποτα χαρτιά ή χειρόγραφα σημειώσεις πάντοτε χρήσιμες για την ιστορία του χωριού μας.

Δυστυχώς πολύ λίγοι ανταποκρίθηκαν τότε στο κάλεσμα αυτό και έτσι στείλανε για την εφημερίδα.

Σήμερα θα κάνω μια άλλη υπόθεση σ' όλους του χωριανούς μου που είναι η εξής:

Όσοι έχετε βιβλιοθήκες με παλιά βιβλία, έστω και εαν δεν τα διαβάσετε, σας παρακαλώ ξεφυλλίστε τα, ότι μπορεί μέσα τους να κρύβουν σημειώσεις ή διάφορα χαρτάκια με αλιές ιστορίες, ήθη και έθιμα ακόμη και ημερομηνίες με γεγονότα που συνέβησαν προ πολλών ετών και είναι πάντοτε χρήσιμα για την ιστορία του χωριού μας.

Και ξέρετε γιατί το λέω αυτό;

Συνέβη προσωπικά σε μένα. Τώρα που καθιλώθηκα στο σπίτι μου λόγω μικρού ατυχήματος) άρχισα να ψάχνω όλα τα παλιά μου βιβλία

► Συνέχεια στη 2η σελίδα

Ο Έλληνας και ο εαυτός του

— Παιδιά, τώρα θα μάθουμε την Καραγκούνα

— Κύριε, τι σημαίνει Καραγκούνα;

— Καραγκούνα, παιδιά, σημαίνει μαύρη γούνα

— Κύριε, εμένα δε μου αρέσει η Καραγκούνα προτιμώ τον ξένο χορό.

Ο δάσκαλος δεξ' ξέρει τίποτα άλλο για την Καραγκούνα ούτε και για όλους τους άλλους ελληνικούς χορούς. Το παιδί δεν έχει ακούσει άλλη φορά τη λέξη «Καραγκούνα» ούτε τη λέξη «Πωγωνίσιος» ούτε τα ονόματα όλων των άλλων ελληνικών χορών. Μπορεί να έχει ακούσει ότι υπάρχουν οι «Καλαματιανός» και ο «Τσάμκος» και ακόμη έχει ακούσει ότι αυτά τα χόρευαν οι πατεράδες κι οι παππούδες τους, με τους οποίους τα σημερινά παιδιά της πόλης δεν έχουν και πολλά κοινά σημεία. Κι όπως και να 'χει, στην αντίληψη του σημερινού νέου της πόλης, —μιλάω εδώ για την πλειονότητα των νέων— αυτή η μουσική έκφραση απηχεί κάτι ξεπερασμένο και πάντως έξω από το κλίμα της εποχής.

Κάπως έτσι φαίνεται ότι είναι τα πράγματα σήμερα.

Ας μεταφερθώ τώρα νοερά πίσω στο χρόνο. Τότε που ο Ελληνισμός πλησίαζε στην απελευθέρωσή του. Τότε που το λαλούσαν οι κούκοι στα βουνά κι οι πέρδικες στα πλάγια και το καριοφιλι του κλέφτη άνοιγε το δρόμο της λευτεριάς. Τότε που όλα αυτά κι άλλα πολλά, που αφορούσαν στη ζωή του Έλληνα, βρήκαν τρόπο να εκφραστούν και να εκφράσουν τον Έλληνα μέσα απ' την ποίηση, το χορό και το τραγούδι.

Αυτή η έκφραση ήταν συνέχεια άλλων εποχών, πιο παλιών όμως, κι αν άλλαξαν οι εποχές, κι αν διαφοροποιήθηκαν τα φαινόμενα, η ουσία παρέμεινε

πάντα η ίδια.

Και η ουσία αφορά στη νοοτροπία του Έλληνα, που πάντα εξέφραζε κι απεικόνιζε τη ζωή του μέσα από την ποίηση και το χορό και όχι μόνο.

Τα σύμβολα χρησιμεύουν για να θυμίζουν την ουσία.

Τα σύμβολα αλλάζουν ανάλογα με την εποχή. Απ' το Διόνισο και την Αθηνά στον Ακρίτα και στον κλέφτη η ουσία παραμένει πάντα η ίδια. Ο Έλληνας, που σήμερα προσπαθεί να επιβιώσει. Γιατί οι βιτρίνες του φαινομενικού σημερινού πολιτισμού τον εμποδίζουν να δει το δικό του βάθος. Ένα βάθος που θα βοηθήσει και τους σημερινούς νέους να αντιληφθούν την ουσία. Που βρίσκεται πίσω από τις παραδοσιακές εκφράσεις του σημερινού Έλληνα. Αυτές τις παραδοσιακές εκφράσεις που πάνε να χάσουν το σύνδεσμά τους με το παρελθόν.

Για σκεφτείτε κάποιον που έπαθε αμνησία και δε θυμάται το παρελθόν του. Τότε με ποια σημεία αναφοράς θα οριοθετήσει την ύπαρξή του στο παρόν και το μέλλον;

Οι σημερινοί νέοι, γενικά οι σημερινοί Έλληνες, δε γνωρίζουν το παρελθόν τους. Δεν το γνωρίζουν σε ικανό

ποητικό βαθμό. Δεν τοέχουν πληροφορηθεί. Πώς να φτάσουν να το βιώσουν; Ποια είναι σήμερα η πληροφόρηση που δίνεται στους νέους μας για το τι σημαίνει Έλληνας; Έλληνας είναι η αιτία. Η αιτία που υπάρχει ακόμη ο Έλληνας μετά από 4000 χρόνια. Υπάρχει, αλλά πώς; Προσαρμόζοντας, χωρίς ίσως να συνειδητοποιεί τι σημαίνει αυτό, τη ζωή του στα πρότυπα του λεγόμενου σύγχρονου δυτικού πολιτισμού. Κι όμως, μέχρις ένα χρονικό σημείο, αυτός ο πολιτισμός πήρε την πρωταρχική ουσία του από πηγές, που πότιζαν τον άνθρωπο με ελληνικό πνεύμα. Ήταν τότε που η Ανατολή έπεφτε στο οθωμανικό σκοτάδι. Τότε ακριβώς, η Δύση άρχισε να σπάζει το σκοτάδι του Μεσαίωνα. Με φως ελληνικό. Ήταν η Αναγέννηση και το ξεκίνημα της δημιουργίας του δυτικού πολιτισμού.

Ο Έλληνας δεν αλλοτριώθηκε απ' τον οθωμανισμό.

Μέσα απ' τη δημοτική ποίηση και έκφραση διέσωσε τον εαυτό του και μπόρεσε να επανακτήσει την ελευθερία του. Η αμφισβήτηση εκείνης της

► Συνέχεια στην 4η σελίδα

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ:

του ΔΗΜ. ΠΟΤΣΗ

Το Γλωσσάριό μου ευχαριστεί θεομότατα σήμερα τους τρεις νέους συνεργάτες του, πρώτον τον συνταξιούχο χωριανό μου καθηγητή Παν. Παπλά, δεύτερον τον Μεβιαζομεροπαίο Αχ. Μάρη και τρίτον τον Δημ. Βάρδη απ' τους Ποντικιάτες Παιγωνίου.

- Τώρα απολαύστε το:
- **Μυριόδημο:** Μυριάκης έρημο
- **Μούκας:** αυτός είναι «Μουκας» = κοντός (αυτός τον Μούκα που βάζουμε στα παιχνίδια)
- **Τσουλουφρίζο:** Καίω ελαφρά. (Με τσουλουφρίζω σήμερα ο πυρετός)
- **Μπλιούκας:** ο χαζός (άντε ρε μπλιούκας)
- **Μουστερή:** ο πελάτης
- **Μπανταξής:** ο κακοπληρωτής, ο απατεώνας
- **Δεν φτουράει:** Δεν κρατάει, δεν αντέχει
- **Παραβιάντζα:** Η μουρμούρα, η γκρίνια
- **Ζαντές:** ο καλός άνθρωπος
- **Τι τζιαιονιάς:** Τι φωνάζεις χωρίς

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

• Συνέχεια από την 1η σελίδα

έτσι για να «σκοτώσω την ώρα μου» όπως συνήθως λέμε. Μέσα δε σε μια σειρά το μηνιαίο περιοδικού «Ηπειρωτική Εστία» που εκδίδονταν στα Γιάννινα, βρήκα ένα στενόμακρο χαρτάκι γραμμένο από τις δυο πλευρές και με ημερομηνία επάνω στην κορυφή 12 Αυγούστου 1958, στο τέλος δε του κειμένου, δύο υπογραφές, πρώτη του αείμνηστου χωριανού Δημητρίου Σακελλάριου και δεύτερη η δική μου.

Το χαρτί αυτό (ντοκουμέντο για όσους δεν γνωρίζουν ή δεν θυμούνται) γράφει όλα τα ονοματεπώνυμα των χωριανών μας που είχαν στην κατοχή τους από μια στέγνα νερού στο σπίτι τους.

Σας το παραθέτω όπως ακριβώς είναι γραμμένο εδώ και 36 χρόνια πριν:

ΟΙ ΤΡΙΑΝΤΑ ΣΤΕΡΝΕΣ ΝΕΡΟΥ ΤΟΥ ΔΟΛΟΥ

Καρακίτσου Κων/νου, Χαίλη Παναγιώτη, Βάκουλη Μαρία, Μαλάμη Ουρανία, Κουτσού Θεοδοσίου, Μιτσοχα Αχιλλέα, Κούρου Όλγας, Λατσούνα Γεωργίου, Μούστου Δημητρίου, Σιουλιάμα Αθανασίου, Ζέρβα Ιωάννη, Κωσταταλά, Θρασύβουλου, Θάνου Γεράσιμου, Διαμάντη Αλεξάνδρα, Παπαδοπούλου Χρήστου, Κούλα Ζήση, Καρακιάστα Νίκου, Μπελόκα Γιάννη, Μπελόκα Γεώργη, Μπέτζου Παύλου, Παγούνη Σπύρου, Ζωΐδη Δημητρίου, Χαίλη Χρήστου, Παπαδημήτρη Οδυσσέα, Βάσση Ιωάννη, Βάσση Γεωργίου, Διαμαντούκου Χρήστου, Λατσούνα Θεμιστοκλή, Λιόλιου Παναγιώτης και η Κοινοτική Στέγνα.

- **Πεσάρι:** Η πετοέτα
- **Τζιέρμποι:** οι αετοί
- **Σαγκούσιο:** το ξέφρωτο
- **Μπαγαμπόντης:** Έξυπνος, πονηρός, καταφερτζής
- **Κολάζομαι:** αμαρτάνω, αυτοτιμωρούμαι
- **Κουρκουσουρά:** Η κουτσομπόλα γυναίκα
- **Μαρίτσι:** Παρδαλό σκονί (κόκκινο-άσπρο) που το φορούσαν τα μικρά παιδιά στο χέρι την πρώτη του Μάρτη για να μην τα κάψει ο ήλιος
- **Ορηγίνα:** Η συμβουλή
- **Αγκούσα:** Φουσκωμάρα στο στομάχι
- **Αξάτι:** Ελεύθερος, ασύδοτος, αδέσποτος
- **Ανάμι:** (τούρκικο) φήμη, όνομα
- **Απιτόρες:** προ ολίγου, προτίτερα
- **Βήσασαλο:** το: κατάμαυρο
- **Βουλιά:** Η κόπρος των βοδιών
- **Γκαντιμί:** Συνήθεια, παράδοση, πατροπαράδοτο
- **Γκιόξι:** Το στήθος (τουρκ. γκιόξ)

Και τελειώνω με ένα δικό μου το ΧΑΕΡΑΙ: ευτυχές γεγονός, που εύχομαι σ' όλους σας να χέτε πάντα τέτοια γεγονότα.
Γιά σας

ΤΟ ΔΟΛΟ ΖΗΤΑ ΤΗΝ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

• Συνέχεια από την 1η σελίδα

κρά ίσως έργα αλλά μεγάλα στην όλη συνεισφορά της ανάπτυξης του: όπως διαμόρφωση των δρόμων του χωριού, επαρκής φωτισμός κλπ, για να μην αναφερθούμε προς το παρόν στα μεγαλύτερα έργα.

Εν ολίγοις, το Δολό ζητά λίγη προσοχή περισσότερη από τη Νομαρχία Ιωαννίνων και το Νομόρχη. Από πλευράς μας καταβάλλαμε προσπάθειες: Θέσαμε στον Νομόρχη Ιωαννίνων τα προβλήματα.

Επιδώσαμε παράλληλα με ενέργειές μας να επισκεφθούν το Δολό οι υπουργοί Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της άτυπης συνόδου που θα πραγματοποιηθεί στα Γιάννινα στις 15,16,17 Μαΐου ώστε να δούνε από κοντά τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Leander.

Από το Υπουργείο Γεωργίας μας απάντησαν ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να γίνει λόγω του περιορισμένου χρόνου των υπουργών.

Ήταν μια ευκαιρία προβολής του χωριού μας. Δεν θα είναι η μοναδική. Εμείς προσπαθούμε και δεν θα σταματήσουμε την προσπάθεια ανάπτυξης και προβολής του ΔΟΛΟΥ. Ζητάμε μόνο την συμπαράσταση της πολιτείας.

ΑΓΝΗ ΒΡΑΒΟΡΙΤΟΥ

Μερικά χρόνια πριν...

(Από τη συλλογή του Γιώργου Λιόλιου)

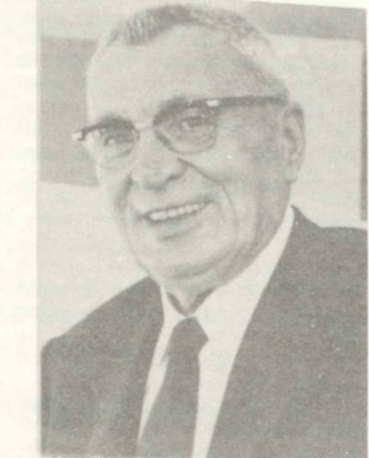
Αναμνηστική φωτογραφία γάμου της Αριστούλας Ανασ. Παπαγεωργίου με τον Σωκράτη Ζέγκλα από τη Μέρδιαζα το 1931. Όρθιοι από δεξιά Ηλίας Βλάχος (Κατσικός) Βάσω Παπαγεωργίου-Τσάμης, Ρήνα Κοιμιά-Χριστογεωργίου, γαμπρός, νύφη, Νόρα Λιόλιου, Ευρύκλεια Φούνου, Θωμάς Ζαχ. Παπαδημητρίου - Σπυρ. Βλάχος (Κατσικός). Καθήμενοι από δεξιά: Καλλιόπη Ανασ. Παπαγεωργίου (μητέρα της νύφης στην αγκαλιά της ο Γιάννη Λιόλιος, η προξενήτρα Τάσιο Χρ. Κοιμιά, Ευθαλία Νικ. Παπαγεωργίου, (θεία της νύφης στην αγκαλιά της ο Χρήστο Φούνος, Γονατιστός δεξιά ο Γιώργο Λιόλιος.

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ

Έφργε ο πατέρας τη μεγάλη ώρα του καλοκαιριού, μέρες του Αι Λιά, ήρεμα κι αγόγγυστα, όπως ήρεμα κι αγόγγυστα είχε ζήσει ογδόντα τρία τόσα χρόνια, στο χωριό του τη Φούρα, στην Κόνιτσα και στα Γιάννινα.

— Βάλε μουλίγιο γλυκό να φάω, είπε το απόγευμα στη γυναίκα του, τη μάνα μας την Αγλαΐα, κι εκείνη πρόθυμη, κι ακούραστη, όπως πάντα, τούφερε το πιατάκι με το γλυκό και τον σήκωσε απ' το κρεβάτι.

— Έλα, έτοιμο είναι.
Κάθισαν οι δυο κοντά, ο ένας πλάι

στον άλλο, έτσι όπως καθόνταν πενήντα χρόνια τώρα, αχώριστοι από κοίτης και τραπέζης, ο ένας δίπλα στον άλλο, οι δυο τους, έτσι όπως είχαν ξεκινήσει οι δυο τους πριν γεννηθούν τα δύο παιδιά τους. Είναι εδώ τα παιδιά; ρώτησε ο πατέρας.

Εδώ δίπλα σου είναι.
Κι απευθύνθηκε σε μένα. Θέλω να κάνω ένα ταϊγάρο.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 8

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΩΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΟΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΟΙ ΠΑΛΙΕΣ ΕΚΕΙΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΔΟΛΟΥ ΤΟΥ 1875

Το πατρικό του ήταν το γκρεμισμένο και ερειπωμένο σήμερα σπίτι του Χρήστου Λατσούνα και του Μανώλη Λατσούνα με τη θολωτή εξώπορτα που κάποιος την εγκρέμασε και ελεφάντησαν και άρπαξαν τους κασέδες της και τους μετέφεραν έξω κάπου μακριά από το Δολό.

Του ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΓΟΥΝΗ

Ας εξετάσουμε τώρα το καθένα από τα παιδιά του Γεώργιου Λατσούνα με τη σειρά που αναγράφεται παραπάνω.

1. Για το Νικόλαο δεν υπάρχουν στοιχεία. Μόνο στην 69 οικογενειακή μερίδα του Δημοτολογίου Δολού το 1919 αναγράφεται η Λατσούνα Μαρία χήρα του Νικόλαου (είναι η μετέπειτα Μαρία Φούνου).

2. Ο Χρήστος Λατσούνας έμενε με την οικογένειά του στο μισό το ανατολικό μέρος του πατρικού σπιτιού με το γιού του Βασίλειο (αριθ. 64 οικογενειακή μερίδα του Δημοτολογίου 1919) που αγόρασε και το σπίτι του Ροτζημάνου με το οικοπέδο του και εδημύοργησε έξοδο κάτω από του Ευθύμιου Καρακιάστα το σπίτι (το σημερινό σπίτι του Κωνστ. Κωσταρά)

Αργότερα ο Β. Λατσούνας αγόρασε και το σπίτι του Γιάννη Μπελόκα και που τελικά σ' αυτό μένουν οι κληρονόμοι του, αφού όπως γράφουμε παραπάνω το πατρικό το Λατσουνατικό είναι ερείπια.

3. Ο Δημήτριος Λατσούνας έχτισε δικό του καινούργιο σπίτι σε οικοπέδο στην περιοχή Τσαϊρι μεταξύ των σπιτιών Γιάννη Νάστου σήμερα Π. Λιόλιου (ΑΜΑ 3) και των αδελφών Παπαγεωργίου (ΑΜΑ 5). Κληρονόμοι ο γιός του Μάνθως και ο εγγονός του Γεώργιος Λατσούνας που συντηρεί σε καλή κατάσταση το σπίτι και οι απόγονοι της κόρης του Ελένης Μιλτιάδη Ζωΐδη (ΑΜΑ 75) και Δημοτολογίου 65).

4. Ο Ιωάννης Λατσούνας πατέρας του Αδωνασοκωμένου Μανώλη Λατσούνα στα θλιβερά χρόνια του εμφύ-

λιου που το γκρεμισμένο και ερειπωμένο σπίτι κληρονόμησε η ψυχοζόρη του Σοφία.

5. Το πέμπτο παιδί του ο Ευθύμιος Γ. Λατσούνας το έτος 1919 ζούσε στην Κων/πολη (αρ. 67 του Δημοτολογίου 1919).

Ο Δημοτζάτος Γεώργιος ο μετονομασθείς Λατσούνας Γεώργιος κατά τη διετία 1885-1887 είναι ο διάδοχος του Μανθία του Ματθαίου Καρακιάστα, είναι ο επίτροπος της Εφοροεπιτροπείας Δολού.

Και τώρα πάμε στον αδελφό του Γ. Λατσούνα, στον Αντώνη Λατσούνα. Το σπίτι του ήταν το παλιό σπίτι δίπλα στον αδελφό του Γεώργη, που κληρονόμησε ο γιός του Αθανάσιος και την τελευταία δεκαετία ο τριεγγόνος του Αντώνης με τη μάνα του Όλγα τόχτισαν καινούργιο σύγχρονο από θεμέλιο (που και οι δυο τους μένουν στην Αμερική, αλλά είναι και οι δυο τακτικοί επισκέπτες του Δολού). Κι ήταν το σπίτι αυτό το πρώτο που χτίστηκε από θεμέλιο μετά το 1950.

Ο Αντώνης Δημοτζάτος Λατσούνας είχε δυο γιους του Αθανάσιο και τον Παναγιώτη.
(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΚΑΙ Ο ΕΑΥΤΟΣ ΤΟΥ

• Συνέχεια από την 1η σελίδα

ελευθερίας εκφράστηκε με την οθωμανική βία. Αυτή την αμφισβήτηση ο Έλληνας την ξεπέρασε. Όμως, αμέσως μετά, άρχισε να λειτουργεί η αμφισβήτηση που προερχόταν απ' τη Δύση. Κι αυτή σφοδρώσε στην πολιτιστική του ελευθερία.

Η έννοια «Ευρωπαϊός» άρχισε να φαντάζει σαν κάτι ανώτερο, επειδή σημαίνει έναν τρόπο ζωής φαινομενικά πιο άνεστο. Η εισαγωγή των προϊόντων της τεχνολογίας οδήγησε και στην υιοθέτηση προτύπων ζωής και συμπεριφοράς. Σήμερα ο Έλληνας αισθάνεται σαν να του λείπει κάτι. Αυτή η έλλειψη τον κάνει να νιώθει κατώτερος απέναντι στον Ευρωπαίο. Η κατωτέριότητα φαίνεται στην προσπάθειά του να μιμηθεί τους τρόπους έκφρασης και συμπεριφοράς του Ευρωπαίου. Λέω κατωτέριότητα, επειδή πιστεύω ότι αυτοί οι τρόποι οι εισαγόμενοι οδηγούν το σημερινό Έλληνα να ζει όπως ζει.

Αυτή η έλλειψη που αισθάνεται ο Έλληνας σήμερα αφορά στο παρελθόν του, που το έχει ξεχάσει. Κι αφού το ξεχάσει, βρήκε καινούργια στοιχεία να ενσωματώσει το «εγώ» του. Ευρωπαϊκά στοιχεία. Θαμπώθηκε απ' την τεχνολογία της Δύσης και δε βρήκε τη δύναμη ν' αντισταθεί στην εισβολή της νέας «κατ' όνομα» πολιτιστικής έκφρασης.

Γι αυτό και τα μαθήματα του χορού, που καλώς γίνονται στους σημερινούς νέους, δεν αρκούν, γιατί δε συνδέονται με τον τρόπο ζωής και έκφρασης του Έλληνα. Γι αυτό και οι γνώσεις που παίρνει ο σημερινός νέος στην εκπαίδευση δε θα είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικές για τον εαυτό του, όσο δεν τον βοηθούν να ορθοθετήσει τον εαυτό του σαν άνθρωπο και σαν Έλληνα.

Πολλοί αντιλαμβάνονται, ως συντηρητική έκφραση την αναβίωση της παράδοσής μας κι ίσως να έχει η παράδοση αρκετά συντηρητικά στοιχεία. Όμως δεν έχουμε δυνατότητα επιλογής: Μήπως η απόρριψη της παράδοσης οδηγεί στη φαινομενική

α. Ο Αθανάσιος Αντ. Λατσούνας σύζυγος της Μαριγώς Λατσούνα είχε δυο αγόρια (αριθ. 68 και 70 οικογενειακές μερίδες του Δημοτολογίου Δολού 1919)

1) Το Θεμιστοκλή Λατσούνα με επιζώντες απογόνους

α) τον εγγονό Αντώνιο που γράφουμε παραπάνω και που είναι και πρόεδρος της αδελφότητας Δολιωτών Αμερικής

β) την Αφροδίτη σύζυγο του Μανώλη Παπαναστασίου ευεργάτη και επίτιμο δημότη Δολού για τις προσφορές του στο Δολό και

γ) την Ελευθερία Διαμάντη Αναστασίου

2) Το Νικόλαο Λατσούνα με επιζώντες απογόνους στην Αθήνα

β) Τον Παναγιώτη Αντωνίου Λατσούνα που μιμήθηκε σύγαμτρος στην οικογένεια Κ. Τζήμου που απόκτησε απογόνους που ζούνε στα Γιάννινα και στην Αθήνα (αριθ. 71 οικογενειακή μερίδα Δημοτολογίου Δολού 1919)

Ο Γεώργιος Π. Λατσούνας έχτισε καινούργιο δικό του σπίτι σε οικοπέδο του πεθερού του Αθανασίου Κούρου.
(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ελευθερία του σήμερα; Δηλαδή στην αουδοσία;

Κι αν η συντήρηση είναι άρνηση, το χάσιμο του μέτρου, που βλέπουμε σήμερα στη νεολαία μας, τί είναι; Είναι η άλλη άρνηση, η πολύ χειρότερη. Δεν μπορούμε άραγε να επιλέξουμε;

Να τι χρειάζεται η καλλιέργεια της παράδοσής σήμερα στα σχολεία μας. Και δεν είναι μόνο η εκμάθηση κάποιων χορών.

Είναι η αναβίωση της ίδιας της πολιτιστικής ουσίας του Έλληνα.

Δεν μπορούμε να καλυπτόμαστε πίσω από την εύκολη αποποίηση των ευθυνών μας με τη δικαιολογία ότι οι νέοι δεν ανταποκρίνονται. Αν συμβεί αυτό, σημαίνει ότι δεν έχει βρεθεί ο σωστός τρόπος που θα φέρει την ανταπόκριση και συμμετοχή των νέων.

Θα μπορούσαν να ειπωθούν πολλά...

Εκφράζω εδώ μια διαπιστωμένη έλλειψη που βλέπω στα σημερινά σχολεία.

Με ποιους τρόπους η πολιτεία καλλιεργεί την παράδοση στα σχολεία σήμερα;

Το μόνο που προβλέπεται μέσα από το μάθημα της Φυσικής Αγωγής είναι η εκμάθηση πέντε δέκα Ελληνικών χορών.

Δεν ξέρω αν υπάρχει κανένας που να πιστεύει ότι φτάνει αυτό. Πολύ περισσότερο δε νομίζω να το πιστεύουν οι σχεδιαστές των προγραμμάτων των σχολείων μας.

Μη με ρωτάτε τώρα τι πρέπει να γίνει!!!

Ξέρω και προσωπικά το κάνω εκεί που εργαζόμαι. Όσο μπορώ!!!
Νομίζω ότι ένα πρώτο βήμα θα ήταν να συνειδητοποιήσουμε πρώτα εμείς οι μεγαλύτεροι τι σημαίνει Έλληνας.
Αν συμβεί αυτό, πολλά μπορούν να γίνουν.
Μιχάλης Μαρδάκης
Καθηγ. Σωματικής Αγωγής

Τω καιρώ εκείνω
Κατάλογος των συγκομισθέντων δημοτριακών καρπών του χωριού Δολού το 1918

Που γράφτηκε στις 19 Σεπτεμβρίου 1918 και υπογράφεται από την επί του επιοιτισμού επιτροπής δηλ. του Πέτρο Θανάπουλο και τον Νάσιο Κούλα. Καταχωρεί όλες τις οικογένειες του χωριού ονομαστικά και την αντίστοιχη παραγωγή σε έδος και οκάδες. Επειδή όμως από την παραγωγή αφαιρείται το δέκατο είναι σίγουρο πως οι αριθμοί σε παραγωγή να μην είναι ακριβείς. Το τελικό άθροισμα της παραγωγής παρουσιάζεται ως εξής:

Σιτάρι οκ. 53112, καλαμπόκι οκ. 2283, βόζα 485, κριθά 6967 Σύνολο παραγωγής 62.847 οκάδες. Από τους αριθμούς αυτούς βγάζω-

Για την αντιγραφή
Α. Κουτσουμιάνας

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

Ο χορός του συλλόγου

Από τις καλύτερες και πλέον επιτυχημένες εκδηλώσεις του συλλόγου μας ήταν η φετινή κοπή της πίτας.

Στις 5 του Φλεβάρη γέμισε ασφυκτικά το εξοχικό κέντρο, που για το σκοπό αυτό νοικιάσαμε, από χωριανούς και φίλους του χωριού (110 άτομα).

Γλέντι και χορός μέχρι τα ξημερώματα (ήταν προ ωραίου Παπαθεμελή) με εξαιρετική ορχήστρα από τη Βόρειο Ήπειρο που έπαιζαν και τραγουδούσαν χωρίς μικροφωνικές συσκευές όλα τα τραγούδια της περιοχής μας.

Η επιτυχία ήταν μεγάλη. Ο ενθουσιασμός μεγαλύτερος. Όλοι μπήκαν στο χορό. Κανείς δεν ήθελε να τον εγκαταλείψει. Είδαμε χωριανούς που επανειλημμένα χόρευαν μπροστά.

Μεγάλος ενθουσιασμός, παραπάνω ευθυμία, το γνωστό Δολιωτικό γλέντι.

Ενθουσιασμένοι για μια ακόμη φορά φεύγουν όλοι τους με την υπόσχεση πως θα ξαναταμώσουμε πάλι, με τα ίδια όργανα.

Παραλειπόμενα του χορού

Με τις πατερίτσες παρουσιάστηκε ο πρόεδρος του Συλλόγου στο τραπέζι της κοπής της πίτας.

Δεν μπορούσε να απουσιάσει. Μάλιστα έφυγε από τους τελευταίους.

Χαιρέτησε εκ μέρους του συλλόγου τους παρευρισκόμενους, τους ευχαρίστησε για την ανταπόκριση

στην πορεία του Συλλόγου μας. Γιατί πάντα θυμούμαστε το χρόνο που πέρασε και το πώς πέρασε κι εκεί βλέπουμε τις επιτυχίες κι αποτυχίες και γενικά τα λάθη και προσπαθούμε πάντα να διορθωνόμαστε.

Ο Νέος Χρόνος έχει μεγάλη σημασία όχι μόνο για τις προσωπικές και οικονομικές επιδιώξεις, αλλά για την πορεία περισσότερο του αγαπημένου μας χωριού.

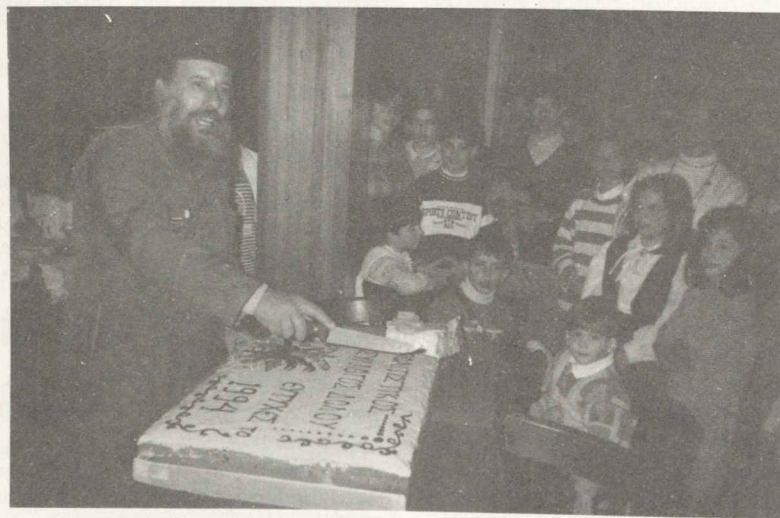
Έγιναν λίγα. Πρέπει να γίνουν περισσότερα για το Δολό μας. Πρέπει όλοι μας, Κοινότητα και φορείς, αλλά και σαν μεμονωμένα άτομα, να σηκώσουμε στους ώμους μας την ευθύνη για την πορεία του δικού μας τόπου. Είμαστε όλοι υπεύθυνοι και όλοι πρέπει να δουλέψουμε πολύ σκληρά και να προχωρήσουμε όλοι μαζί ενωμένοι και αδελφωμένοι για να γίνει το χωριό μας τόπος έλξης για χωριανούς και ξένους.

Έχουμε και μας δίδεται σήμερα η δυνατότητα για μια δημιουργική πορεία και νομίζω ότι είναι η μοναδική, για τούτη τη χρονιά του 1994.

Μαζευτήκαμε σήμερα εδώ αγαπητοί χωριανοί για να ξαναζήσουμε και να ζωντανέψουμε παλιές χαρούμενες Δολιωτικές αναμνήσεις.

Εκ μέρους ολοκλήρου του Διοικητικού Συμβουλίου και εμένα, σας καλωσορίζω και σας εύχομαι για τον καινούργιο χρόνο κάθε ατομική και οικογενειακή γαλήνη, υγεία και χαρά. Σας ευχαριστώ.

Τη βασιλόπιτα φέτος την έκοψε ο παπάς μας. Ο παπα-Βασίλης, που τίμησε την γιορτή μας, αφού έκοψε την

τους στο κάλεσμά μας και τους ευχήθηκε καλή χρονιά και καλή διασκέδαση. Είπε τα εξής:

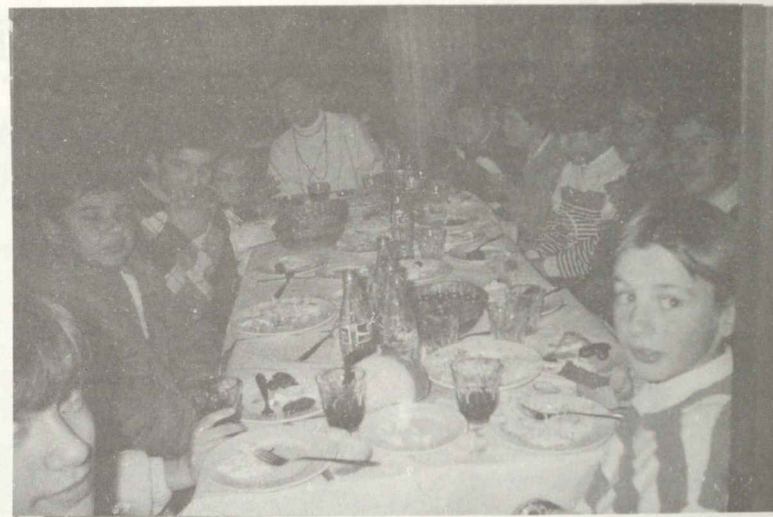
«Αγαπητοί χωριανοί και φίλοι του χωριού μας.

Παρ' όλη τη χιμερινή αδρανοποίηση του Συλλόγου μας, σήμερα μετ' ευχαριστήσεως βλέπω μια ζωντάνια για τη γιορτή της πίτας του Συλλόγου μας.

Ο νέος χρόνος που άρχισε, μπορεί να είναι ένα καινούργιο ξεκίνημα

πίτα και ευχήθηκε σ' όλους Καλή χρονιά, ξεκίνησε και πρώτος το χορό με τον «Ντελή παπα». Και έκανε και καλό ποδαρικό γιατί και ο χορός είχε μεγάλη επιτυχία αλλά και τα όργανα έμειναν πολύ ικανοποιημένα.

Μεγάλη, όπως πάντα, η παρουσία των νέων στην εκδήλωση. Οι περισσότεροι κάθησαν σε ξεχωριστό τραπέζι και έδωσαν μια ιδιαίτερη νότα στην αίθουσα.

Από τους μεγαλύτερους δέσποζε η παρουσία του Σπύρου Καρακίτσου, που όπως πάντα τιμά τις εκδηλώσεις μας. Υπομονετικά περιμένει τη σειρά του για το χορό, έπειτα από τους φιλοξενοούμενους, σκορπίζοντας κέφι και ενθουσιασμό με τους παλιούς Παγωνίσσιους σκοπούς του.

Σχεδόν όλοι οι χωριανοί μας (Πιαννιώτες και Δολιωίτες - γαμπροί και νύφες) τίμησαν με την παρουσία τους το γλέντι του συλλόγου μας.

Αρκετοί όμως ήταν και οι φίλοι μας με τις οικογένειές τους. Μεταξύ αυτών αναφέρω τους Κωστούλα Κων/νο, Τσέβη Παντελή, Ντάκα Γιώργο, Κολυβάκη Βασίλη, αδερφός και συγγενείς του Στάμου, πρόεδροι Παλαιοπύργου και Κρυφοβού και λοιποί φίλοι.

Τους ευχαριστήσαμε και μας ευχαρίστησαν για την όμορφη βραδιά που τους προσφέραμε. Όλοι τους ενθουσιασμένοι από την οργάνωση, τάξη και το αξέχαστο γλέντι.

Κάποιος μάλιστα μας είπε: «Γνώριζα πως θα περνούσα καλά αλλά τόσο καλά δεν το φανταζόμουν. Άκουγα για τα γλέντια σας αλλά τώρα το διαπίστωσα».

Πράγματι ήταν κάτι το πρωτόγνωρο, το ξεχωριστό.

Ικανοποίηση ένοιωσε και ο σύλλογός μας. Για μια φορά ακόμη πέτυχε στην οργάνωση και πρόσφερε μια αξέχαστη βραδιά στους χωριανούς και φίλους διαφημίζοντας το Δολιωτικό γλέντι.

Τελειώνοντας δεν πρέπει να παραλείψουμε τη συμβολή του Βασίλη Ζωίδη στην ορχήστρα και οργάνωση. Ήταν αυτός που ανακάλυψε αυτά τα παιδιά που μας χάρισαν μια αξέχαστη βραδιά. Τον ευχαριστούμε πολύ.

Ευτυχώς αυτή τη φορά η όλη εκδήλωση δεν πρόκειται να ξεχαστεί γιατί έχει μαγνητοσκοπηθεί.

Ο Γιώργος Μποντίνης με την κάμερά του αποθανάτισε όλους μας και τον καθένα χωριστά σε κάθε φάση των εκδηλώσεών μας.

Όποιος θέλει να αποκτήσει την κασέτα για το αρχείο του μπορεί να απευθυνθεί στον πρόεδρο του συλλόγου μας κ. Δημήτριο Πότση.

Δύο νέες πινακίδες

Απέναντι από το Ξυλογέφυρο και δίπλα στο Ξωκλήσι του Αγίου Χριστοφόρου, το Υπουργείο Γεωργίας τοποθέτησε δύο πινακίδες.

Στις πινακίδες αυτές, που φέρουν και το σήμα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αναγράφονται τα έτη της χαράδρας και του Φόρη Κωσταρά με τους προϋπολογισμούς τους.

Είναι μια πολύ καλή διαφήμιση που πληροφορεί τους περαστικούς και παράλληλα κινεί την περιέργειά τους για το τι γίνεται και τι μπορεί να δουν στο χωριό.

Έτσι κάθε περαστικός, έστω και απρογραμμάτιστα, βλέποντας αυτές τις πινακίδες, από περιέργεια και μόνο θα στρίψει δεξιά.

Πρόεδρε περαστικά

Ο αγαπητός πρόεδρος του συλλόγου μας βρέθηκε ξαφνικά με το πόδι στο γύψο. Αιτία ήταν το πέσιμο από τη βέσπα του. Αναγκάστηκε έτσι για λίγες μέρες να μείνει στο κρεβάτι απουσιάζοντας από τη δουλειά του αλλά όχι και από τις εκδηλώσεις του συλλόγου μας. Όταν χρειάστηκε η βοήθειά του, τον υποδέχτηκε ο πρόεδρος του χωριού μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Ευτυχώς σήμερα είναι πολύ καλύτερα και όπως δείχνουν τα πρόσημα μάτα γρήγορα θα απαλλαγεί από το γύψο.

Όλοι, φίλοι και συνεργάτες του ευχόμαστε περαστικά και να προχωρεί περισσότερο.

Οι αποφάσεις του Κοινοτικού Συμβουλίου

Σπουδαίες αποφάσεις πήρε αυτή τη φορά από το κοινοτικό συμβούλιο (αναφέρονται σ' άλλες στήλες). Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Εμείς πάντως θα παρακολουθούμε το θέμα και εάν χρειαστεί βοηθήσουμε κιόλας.

Το ανθρώπινο δυναμικό

Το έχουμε ξαναγράψει πως οι εργασίες που γίνονται με το πρόγραμμα «LEIDER», και όσες αργότερα σε δεύτερη φάση θ' ακολουθήσουν, ίσως να είναι αιτία να ξαναζωντανέψει το χωριό μας. Είναι η τελευταία ευκαιρία που μας δίνεται και πρέπει να την εκμεταλλευτούμε και να βοηθήσουμε όλοι μας.

Ας οπλιστούμε με αισιοδοξία και ας σκεφτούμε τι άραγε διαθέτουν περισσότερο τ' άλλα χωριά, π.χ. του Ξαγοριού, που εμείς υστερούμε και δεν μπορούμε να τα συναγωνιστούμε;

Αν υπάρχει κάτι ας το ξεπεράσουμε, ας το υπερκαλύψουμε. Πιττεύω όμως απόλυτα πως σε τίποτε δεν υστερούμε, πλην της διαφήμισης, που κι αυτή με τον καιρό θα έρθει στην οδόνη της.

Απέναντι από το Ξυλογέφυρο και δίπλα στο Ξωκλήσι του Αγίου Χριστοφόρου, το Υπουργείο Γεωργίας τοποθέτησε δύο πινακίδες.

Είναι μια πολύ καλή διαφήμιση που πληροφορεί τους περαστικούς και παράλληλα κινεί την περιέργειά τους για το τι γίνεται και τι μπορεί να δουν στο χωριό.

Έτσι κάθε περαστικός, έστω και απρογραμμάτιστα, βλέποντας αυτές τις πινακίδες, από περιέργεια και μόνο θα στρίψει δεξιά.

Ευτυχώς σήμερα είναι πολύ καλύτερα και όπως δείχνουν τα πρόσημα μάτα γρήγορα θα απαλλαγεί από το γύψο.

Στο νέο πρόεδρο

Στο νέο πρόεδρο της Εταιρείας ΗΠΕΙΡΟΣ Α.Ε. κ. Χητζηνεφραμίμη ευχόμαστε επιτυχία στο έργο του. Από την πρώτη μέρα της ανάληψης υπηρεσίας του, έπνευσε άλλος ηνιός στην εταιρεία.

Με ζήλο και ενδιαφέρον μελέτησε το πρόγραμμα «LEIDER», επισκέφτηκε τα εκτελούμενα έργα στο χωριό και έμεινε απόλυτα ικανοποιημένος από την πορεία τους. Έδωσε τις άμεσες λύσεις σε προβλήματα που ενίσχυσε με συμπληρωματικά κονδύλια τα εκτελούμενα έργα.

Τον ευχαριστούμε πολύ και του ευχόμαστε να έχει πάντα επιτυχίες.

Ζητείται μυλωνάς

Μην παραξενευτείτε αν το φθιπωρό διαβάσατε την εξής αγγελία στην εφημερίδα μας «Ζητείται μυλωνάς», θα πρόκειται για πραγματικότητα που θα αφορά μυλόνα για να δουλέψει το μύλο στο Ξυλογέφυρο.

Ήδη με τη φροντίδα του Φόρη Κωσταρά και στα πλαίσια του «LEIDER» αναστυλώνεται το παλιό κτίριο του μύλου και ίσως το φθινόπωρο να κάνουμε τα εργαίδια. Ετοιμαστείτε λοιπόν. Ψάξτε για σοσιά και αλέσματα. Για μυλόνα... θα φροντίσουμε εμείς.

Επίσκεψη στο Νομάρχη

Εκπρόσωποι του Κοινοτικού Συμβουλίου και του πολιτιστικού συλλόγου επισκέφτηκαν το νέο Νομάρχη για να τον γνωρίσουν και να συζητήσουν τα προβλήματα του χωριού μας.

Η επίσκεψη ήταν εποικοδομητική και ο Νομάρχης όσο και οι λοι-

πονητές της Φανής μας ήταν οι μόνοι και επάξιοι εκπρόσωποι του Παγωνήσιου χώρου. Σήμερα όλα και όλοι σιωπούν. Γιατί άραγε; Δεν υπάρχουν άνθρωποι που ενδιαφέρονται;

Εμείς γνωρίζουμε και λέμε Ναι. Υπάρχουν!

Ας αναλάβουν μια σταυροφορία να ξαναζωντανέψουν τις παλιές δόξες και οράματα και να ξαναφέρουν το όνομα του χωριού μας και κατ' επέκταση του Παγωνίου εκεί που ήταν κάποτε κι εκεί που του αρμόζει. Περιμένουμε.

Καλωσορίζουμε τον ερχομό του

Παντελή Παπατά και της Ελευθερίας. Ευχόμαστε να περάσουν καλές διακοπές και καλό καινοκαιρί. Το σύνθημα δόθηκε. Ας ετοιμαζο-

Από την κοπή της πίτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Ευτυχώς σήμερα είναι πολύ καλύτερα και όπως δείχνουν τα πρόσημα μάτα γρήγορα θα απαλλαγεί από το γύψο.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Χωριανοί και φίλοι του χωριού.

πονητές της Φανής μας ήταν οι μόνοι και επάξιοι εκπρόσωποι του Παγωνήσιου χώρου. Σήμερα όλα και όλοι σιωπούν. Γιατί άραγε; Δεν υπάρχουν άνθρωποι που ενδιαφέρονται;

Εμείς γνωρίζουμε και λέμε Ναι. Υπάρχουν!

Ας αναλάβουν μια σταυροφορία να ξαναζωντανέψουν τις παλιές δόξες και οράματα και να ξαναφέρουν το όνομα του χωριού μας και κατ' επέκταση του Παγωνίου εκεί που ήταν κάποτε κι εκεί που του αρμόζει. Περιμένουμε.

Καλωσορίζουμε τον ερχομό του

Παντελή Παπατά και της Ελευθερίας. Ευχόμαστε να περάσουν καλές διακοπές και καλό καινοκαιρί. Το σύνθημα δόθηκε. Ας ετοιμαζο-

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Εμείς γνωρίζουμε και λέμε Ναι. Υπάρχουν!

Ας αναλάβουν μια σταυροφορία να ξαναζωντανέψουν τις παλιές δόξες και οράματα και να ξαναφέρουν το όνομα του χωριού μας και κατ' επέκταση του Παγωνίου εκεί που ήταν κάποτε κι εκεί που του αρμόζει. Περιμένουμε.

Καλωσορίζουμε τον ερχομό του

Παντελή Παπατά και της Ελευθερίας. Ευχόμαστε να περάσουν καλές διακοπές και καλό καινοκαιρί. Το σύνθημα δόθηκε. Ας ετοιμαζο-

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Ο πρόεδρος χαιρετά τους παρευρισκόμενους υπό το βλέμμα του... άλλου προέδρου.

Τα νέα έργα του Φόρη Κωσταρά και ο συνδυασμός με τα έργα για την αξιοποίηση της χαράδρας, θα φέρουν στο χωριό μας σε πιο φιλική θέρμη έναντι των ανταγωνιστών, συντερίτσες του.

Στιγμιότυπο από την κοπή της βασιλόπιτας: Μια παρέα χωριανών.

Ευχόμαστε να υλοποιηθούν και όχι να μείνουν, όπως συνήθως στα χωριά. Το λέμε αυτό γιατί κατά το παρελθόν είχαν απασχολήσει πάλι την κοινότητα σχεδόν τα ίδια θέματα, είχαν παρθεί αποφάσεις αλλά δυστυχώς δεν πραγματοποιήθηκαν.

ΚΕΙΝΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Του ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΡΔΗ

Σ' αυτό το φύλλο της αγαπημένης μας εφημερίδας «ΤΑ ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» θ' ασχοληθώ με κάτι άλλο. Θα γράψω ένα διάλογο στην ιδιοματική γλώσσα του τόπου μας, για να θυμηθούμε στιγμιότυπα της ζωής των χωριών μας... κείνα τα χρόνια... καθώς και πρόσωπα και πράγματα, που όλα τώρα βρίσκονται μακριά μας πια. Τα πήρε κοντά του ο χρόνος ο αγύριστος...

Το κείμενο αυτό του διαλόγου το αναδημοσιεύω αυτούσιο από το βιβλίο «ΑΠΟΗΧΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΓΥΡΟΧΩΡΙ» του συμπατριώτη μας δασκάλου ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΝΙΚ. ΖΙΑΓΚΟΥ. (ΑΡΓΥΡΟΧΩΡΙΤΗ).

Η ΜΑΛΕ ΜΑΣ ΑΡΡΩΣΤΗΣΕ

(Συνομιλία πεθεράς και νύφης)

— Μώρ νύφη πλύνε τ' αγεία, πήξε το γιαγούτι, βάλε και το ψωμί στον άμπουρα, δεν μπορώ μωρή, μόρχεται αντράλια δεν γλέπεις πως απηκουτήθηκα...

Κείνο το μαύρο το γεννήδι που γκιζεράει; αυτό γουργιάζει έτσι; ίτσιου δε σ' ακούη μώρ νύφη, του κρένεις αυτό καΐτι!

Κύτταξε να πιάκεις και προζύμι για καρβέλλες, δεν είμαι γκαντήρα η μαύρη, κατάνηρα κούγυαβλο...

— Καλά μώρ μάλε, να βγάλω τα γελάδια ως τη μούρσα γιατί θα μου φαντάξουν μέσα τα μπάνταλα... Εσύ βγάλε τη μινιώτα και το μπραγκάτσι, ως που να γυρίσω. Τον πάφηλα με το γάλα θα τον φέρω γώ, εσύ βρες, να πουμπώσουμε το γιαγούρι με κανα πρόσορο σκέπασμα...

— Μώρ νύφη δεν έρριξες στα ρίθια σήμερα; ρουκώθηκαν όλα μέσα. Βάλε τις σιουμπάλες στο σεργκένι, έχω γω τακάτι για πλέξιμο...

— Σκαριώσου μη κάνεις έτσι μώρ μάλε.

— Σκαίζονται μωρή, θα γυρίσω σκουροδόμπουλα, θα πέσω στη σιά... 'Αχ! μέπιασε και το σραγιό, δεν έχω τακάτι η μαύρη, ταρτακουλιάζω μώρ νύφη, μη είναι θερμασιές;...

— Άντε μάλε μέτες κάτω από το γιοργάνι, ώσπου νάρθω, γιατί δεν σε γλέπω κι εγώ καλά...

Ιστορίες του χωριού

ΠΕΡΙ ΜΑΓΕΙΑΣ

Του Α. Κουτσουμπίνα

Αναδιψώντας το αρχείο μου βρήκα μια επιστολή που πήρα το 1935 στην Αθήνα σταλμένη από ένα χωριανό. Αυτή λέγει τα εξής:

«Νύχτα γιομάτη θάματα
νύχτα γιομάτη μάγια
ω!...Μάγια Μελάγια,
με τα πρόβατα τα λάγια
που σκαρίζουνε στα πλάγια
Αχ!... με πήρανε τα σκάγια
από τα δικά σου μάγια.

«Κοίτα χωριανέ, πού θα μου πάει; Μάγια αυτή μάγια κι εγώ. Να μη τα πολολογώ χωριανέ. Την άλλη μέρα κιάλας πήγα στη μάγισσα και της λέω το και το. Θέλω να κάνω μάγια σε μια κοπέλα κι αν δεν την πάρω θα πάω να πνιγώ.

Χωρίς πολλές κουβέντες χωριανέ μόδωκε 15 καρούδια.

— Αυτά να τα βάλεις χώρια για να τα δώκεις τη κοπελιάς και τούτα, άλλα 15 να τα φας εσύ, μου είπε.

Και έφυγα για το χωριό. Στο δρόμο όμως έτρωγα από κανένα κι ως που να φτάκω στο χωριό είχα φάη τα 15 και τότε κατάλαβα πως αυτά που έφαγα ήταν για την κοπέλα. Εί είπα, δεν πειράζει θα της δώκω τα δικά μου. Έτσι κι έκανα, αλλά που, αυτή, ούτε γύρισε να με κοιτάξει.

Πέρασαν τρεις μέρες και σαν είδα ότι δε γίνεται τίποτε, δε χασομερώ κι εγώ μια και δυο στη μάγισσα. Το και το της λέω έφαγα τα καρούδια που ήτανε για την κοπέλα. Τι να κάνω τώρα;

— Τώρα να πας να περάσεις το ποτάμι της μαλε-Κώτσουνας τρεις φορές αλλά νάναι νύχτα

— Δηλαδή να πνιγώ στα σίγουρα, λέω

— Όταν ήρθες δε μου είπες ότι αν δεν την πάρης θα πας να πνιγής;

— Ναι, της είπα

— Εί! άντε πνίξου μια ώρα γρηγορότερα, είπε.

Κατέβασα τα μούτρα ως τα γόνατα κι έφυγα για το χωριό συλλοισμένος

— Αμ! δε που θα πάω να πνιγώ είπα στον εαυτό μου. Το πολύ-πολύ να πάρω το μισοσάκι με το στάρι να πάω στο μύλο να τ' αλέσω και να περάσω τ' αυλάκι του μύλου

Έτσι και έκανα. Τα χαράματα και προτού καλοφέξη έφτακα στο μύλο.

Άλεσα το στάρι και ήμουν έτοιμος να φύγω, όταν άκουσα να γκαρίζει ένα γομάρι όξω από το μύλο.

Κάνω έτσι και γλέπω την κοπέλα.

— Εδώ είσαι; μου λέει, τι γίνηκες τόσες μέρες και δε φάνηκες πούθενά;

— Άστα, της λέω θυμωμένος αυτά τα λένε στο μύλο' και έφυγα χωρίς άλλη κουβέντα

Πήγα στο χωριό κι έβγαλα τα γιδο-πρόβατα στη βοσκή. Το βράδυ πάλε το ξανάβγαλα να σκαρίσουν, αντα εκεί που ανηφόριζα προς το πλάι βλέπω την κοπέλα πάνω σ' ένα κοτρώνι.

— Τι κάνεις εδώ μωρή; της λέω

— Βήκα ν' ακούσω τα κουδούνια σου, μου λέει

— Και δεν τ' ακούς από το σπίτι σου; είπα

— Αμ ακούγονται καλλίτερα απο κοντά είπε

Τώρα χωριανέ, έλα εσύ στη θέση μου και πες μου τι θάκανες».

(ακριβές αντίγραφο)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΠΡΟΤΑΣΗ

Παραξενεύτηκα διαβάζοντας στα ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ Ιουλίου - Σ'βρίου 1993 την πρόταση για καινούργια ονομασία του λάκκου=χαράδρας Κουβαρά:

Την ονομασία της αυτή της χαράδρας τη συναντούμε:

1. Στα Ηπειρωτικά Μελετήματα του Ιωάν. Λαμπριδίου έκδοση 1889, όπου στο τεύχος ΠΟΓΩΝΙΑΚΑ σελ. 15 αναγράφονται:

Το ποτάμιον της Βοστίνης, το ανατολικότερον τούτου των παραποτάμων του Δρίνου διαρρέον το μεταξυ των ορέων Δελβινάκιου και Βοστίνης λεκανοπέδιον διέρχεται την Β.Δ. Δολού χαράδραν Κουβαράν μήκους 3 μιλίων και διατέμνει την λεωφόρον Αργυροκάστρου.

2. Στη Στοιχειώδη Γεωγραφίαν προς χρήση των Αστικών Σχολών (έκδοση 1902) του Ευαγγέλου Π. Παγούνη σελίδα 9 αναφέρεται: Το λεκανοπέδιο Κουβαρά όπερ σχηματίζεται από το Μπόζοβον όρος Βοστίνης και από την οροσειράν Αγίου Χριστοφόρου (Κουτσόβρανον) και προς βορράν υψούται η υψικάρηνος Νεμέρτσκα.

Και στη σελίδα 10 αναφέρεται: Ο

Κουβαράς πηγάζει από τους υψώεις της Νεμέτσκας και διερχόμενος ίδιον χάσμα «Κουβαράς» ονομαζόμενον μεταξύ Δολού και Βοστίνης χύνεται εις τον Δρίνον ποταμόν Δροπόλεως.

3. Τα τελευταία χρόνια 1988-1990 στην εφημερίδα ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ του Πολιτιστικού Συλλόγου ΔΟΛΙΩΤΙΚΩΝ υπάρχει εργασία-μελέτη για τη χαράδρα Κουβαρά 7 φύλλα της, (18, 23, 24, 25, 26, 27, 28 από τον Ιούνιο 1988 ως το Δεκέμβριο 1990, που με έναν πρόχειρο υπολογισμό σχεδόν καταλαμβάνουν παραπάνω από 90 σελίδες πνικωγραμμένες (κόλλες αναφοράς) με 31 σειρές κάθε σελίδα και 40 γραμμάτια ανά σειρά (αυτά για τους τυπογράφους).

Έτσι έχουμε: σελίδες 90, σειρές 2.700, γράμματα 100.000 περίπου που παρουσιάζεται η χαράδρα σε όλες τις δυνατές λεπτομέρειες της απεικονισώς της.

4. Κατόπιν των παραπάνω στοιχείων νομίζω ότι δεν υπάρχουν λόγοι αλλαγής του ονόματος της χαράδρας Κουβαρά.

Σπ. Παγούνης

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 12-1-94

Αποφάσεις του Κ. Συμβουλίου που πάρθηκαν στη συνεδρίαση στο Δολό στις 12-1-94.

1) Από 1 Απριλίου ν' αρχίσει η συγκομιδή των κοινοτικών σκουτιδιών. Τα σκουτιδία θα παίρνονται με το ειδικό αυτοκίνητο.

2) Να φτιαχτούν οι τουαλέτες δίπλα στο σχολείο οπωσδήποτε μέχρι το Πάσχα. Σαν εργολάβος του έργου έχει προταθεί και συμφώνησε ο Πάνος Κούρος.

3) Να αγοραστούν και να τοποθετηθούν περίπου 10 λαμπτήρες για το φωτισμό των δρόμων της κοινότητας δαπάνης περίπου 40.000 δρχ.

4) Να καθαριστούν οι δρόμοι εντός του χωριού και να διαμορφωθούν οι χώροι: Κάτω απ' την κεντρική εκκλησία, ο χώρος του Ηρώου (Ζέρβα) στην είσοδο του χωριού και ο διπλάνος χώρος δίπλα στον Τζιόβα το πάρκιν (Να φύγουν όλες οι πέτρες και να πάρουν και το παλαιό τρακτέ) και να τοποθετούν πινακίδες (απαγορεύεται η ρύψη απορριμμάτων).

5) Να τοποθετηθεί ή να εντοιχιστεί μια καλέσθητη αναμνηστική πλάκα με το όνομα: Ν.

ΘΑΝΟΠΟΥΛΟΣ σε πλατεία δρόμο.

6) Τα τέλη καθαριότητας για κάθε σπίτι το χρόνο είναι απ' τούδε δρχ. 2.000

7) Η αύξηση του νερού έμεινε η ίδια όπως και πέρυσι

8) Να γίνει η Δημοπρασία για την ενοικίαση του βουνού στις 1 Απριλίου.

«ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ»

Όργανο του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Δολού Ιωαννίνων
Καλάρη 52
Τηλέφωνο 32.564
* * *
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χρήστος Τζόβας
Ιωάννης Μποντίνης
Δημήτρης Πότσης
Κώστας Μέξης
Βραβογιότου Αγνή
Παπακώστα Ελένη
Κωσταρά Έλλη

* * *

Χειρόγραφα που δημοσιεύονται ή όχι, δεν επιστρέφονται

* * *

Οι ενυπόγραφοι συνεργασίες εκφράζουν τις απόψεις εκείνων που υπογράφουν.

Μια υπόμνηση-παράκληση

30 Γενάρη. Ημέρα γιορτής των 3 Ιεραρχών, που καθιερώθηκε σαν γιορτή των γραμμάτων, σαν ημέρα ευφήμου μνείας όλων εκείνων που εργάστηκαν για την Ελληνική Παιδεία και το Χριστιανικό πνεύμα των ανθρώπων του γένους και όλων των κατά τόπους ευεργετών και συνδρομητών της Ελληνικής Παιδείας.

Το χρέος μας αυτό προς τους πνευματικούς ανθρώπους του Δολού θυμήθηκα κι ο σειρές κάθε σελίδα και 40 γραμμάτια ανά σειρά (αυτά για τους τυπογράφους).

Έτσι έχουμε: σελίδες 90, σειρές 2.700, γράμματα 100.000 περίπου που παρουσιάζεται η χαράδρα σε όλες τις δυνατές λεπτομέρειες της απεικονισώς της.

4. Κατόπιν των παραπάνω στοιχείων νομίζω ότι δεν υπάρχουν λόγοι αλλαγής του ονόματος της χαράδρας Κουβαρά.

Και στη σελίδα 10 αναφέρεται: Ο

ΠΕΝΘΗ

Την 7-2-94 μια ακόμη Δολιώτισσα έφυγε για πάντα από κοντά μας, η αγαπητή εις όλους μας ΑΡΕΤΗ χήρα Αναστ. ΤΣΙΑΒΟΥ. Θυγάτρα του Ιωάννη Μουστοπούλου και της Ρήνας Παπαδημήτρη, μεγάλωσε και διδάχτηκε από τους οποίους έμεινε μαζί μέχρι την τελευταία στιγμή της ζωής της, και τον Δημήτρη, εκλεκτό και διακεκριμένο επιστήμονα Οικονομολόγο και με άριστες μεταπτυχιακές σπουδές εις Η.Π.Α., Γενικών Δ/ντή νυν της Εγνατίας Τραπέζης Ελλάδος.

Παντρεύτηκε τον Δελβινάκιωτη Αναστάσιο Τσιάβο και απέκτησε δυο καλά παιδιά, την Ελενίτσα παντρεμένη με τον συμπατριώτη Δολιώτη Δημήτρη Νάτσικα, με τους οποίους έμεινε μαζί μέχρι την τελευταία στιγμή της ζωής της, και τον Δημήτρη, εκλεκτό και διακεκριμένο επιστήμονα Οικονομολόγο και με άριστες μεταπτυχιακές σπουδές εις Η.Π.Α., Γενικών Δ/ντή νυν της Εγνατίας Τραπέζης Ελλάδος.

Με μεγάλη λύπη την αποχαιρέτησαμε οι συγγενείς, συγχωριανοί και φίλοι από το Β' Νεκροταφείο Αθηνών απ' όπου και εκηδεύθη. Εκφράζομε τα θερμά συλλυπητήρια στα παιδιά της, τα 3 εγγόνια της Μιλτιάδη, Τάσσο και Αναστάση καθώς τις αδελφές και λοιπούς συγγενείς.

Ας είναι αιωνία η Μνήμη σου Αγαπητή ΑΡΕΤΗ.

Κ.Χ.Μ.

ΠΑΡΕ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΠΕΝΑ ΚΑΙ ΚΑΤΣΕ... ΓΡΑΨΕ ΤΑ

Πολλοί χωριανοί μας και πάρα πολλές χωριανές μάς λένε πως δεν γράψαμε στα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» την τάδε είδηση, τη γέννηση ή τη βάπτισή του δείνα και ακόμη κάποια άλλη είδηση που έχει σημασία.

Εμείς τους λέμε: τα «ΔΟΛΙΩΤΙΚΑ» ανήκουν σ' όλους του χωριανούς και φίλους του χωριού μας και τους παρακαλούμε θερμά: ΚΑΤΣΕ ΚΑΙ ΓΡΑΨΕ ΤΑ.

Η ΛΑΜΠΡΗ

Και τι δεν μας λείει η «Λαμπρή»!

Και πρώτα-πρώτα μας λείει, πως ο Χριστός, ο Σωτήρας του κόσμου, ο Εσταυρωμένος Αυτρωτής του ανθρώπου από τα δεσμά, την Τρίτη ημέρα, μετά τον θάνατον και την ταφήν Του, «Ανέστη». Νίκησε, πάτησε τον θάνατο, κατήργησε την εξουσία του και μένει ο Αιώνιος Νικητής του θανάτου και η πηγή της ζωής. Γι αυτό ο Απόστολος Παύλος στην προς Ρωμαίους επιστολήν του (Ρωμ. στ' 9) τονίζει «...Χριστός εγερεθείς εκ νεκρών, ουκέτι αποθήσκει, θάνατος αυτού ουκέτι κυριεύει...». Και ο Ιερός Χρυσόστομος, στον θεόπνευστο ωραϊότατο λόγο του, που διαβάζεται από τον Ιερέα προ του τέλους της Αγίας Λειτουργίας του Πάσχα, μας ενθαρρύνει: Χριστιανέ, τον θάνατο μη τον φοβάσαι πλέον, «...ηλευθήρωσε γάρ ημάς ο του Σωτήρος θάνατος».

Έτσι, λοιπόν, ο ήχος της καμπάνας κατά την ημέρα της Λαμπρής, κάνει τον Χριστιανό, να αισθανθή μέσα του το κήρυγμα του Ιησού Χριστού, που σκορπίζει την αισιοδοξία, σε όσους ανενίζουν προς το φως τη αγάπης και της δικαιοσύνης. «Και αυθις εκ του τάφου ωραίος δικαιοσύνης ημίν έλαμψεν ήλιος», ψάλλει την Λαμπρή η Εκκλησία μας. Από τον τάφο ανατέλλει η χαρά και η δικαιοσύνη. Ο Αυτρωτής Χριστός, μετά τον Γολγοθά, υψώνει το λάβαρο του θριάμβου της αρετής, της αγιότητας και της ζωής και χαρίζει και την χαρά και την ελπίδα, σε όλους εκείνους, που μέχρι τότε ήταν απελπισμένοι και αβοήθητοι. Θα θυμούνται οι παλιότεροι, στο λάβαρο, που ήταν εκείνα τα χρόνια, πίσω από το στασίδι του Δεξιού Ψάλτη, στην Εκκλησία του χωριού μας, απεικονίζεται χαρακτηριστικά, ο Χριστός να κρατάει μια σημαία. Με την παράσταση αυτή ο καλλιτέχνης ζωγράφος, θέλει να δείξει στους ανθρώπους, που πιστεύουν στον Αναστάντα Χριστό, ότι ο Γολγοθάς έφερε την Ανάσταση. Ο Υιός του Θεού, υπέφερε τα μαρτύρια, εδοκίμασε πόνους, αλλά και αγνοησύννη από τους ανθρώπους που είχε ευεργετήσει, ακόμη, και την άρνηση από τους μαθητές του και την προδοσία, υπέμεινε τον εξ ακανθών στέφανον, δέχτηκε στο στομάχι Του αντί νερού, ξύδι, εγκατάλειψθηκε επάνω στο Σταυρό μόνη και αβοήθητος και υπέφερε μέχρι τέλους τα μαρτύρια, για να αποτελειώσει τον μεγάλο προσοσί Του, όπως είχε ορίσει ο Δημιουργός Θεός, να λυτρώσει και να σώσει τον άνθρωπο τον παραβάτη των εντολών Του. Ο Γολγοθάς του

Χριστού, έφερε στον αποστάτη άνθρωπο την Ανάσταση, τη Λαμπρή. Η θυσία του Θεανθρώπου, χάρισε την μετά θάνατο ζωή στους ανθρώπους.

Και έτσι ο Γολγοθάς και η Ανάσταση έγιναν διδακτικό, παράδειγμα, για να αντιμετωπίσει ο άνθρωπος, η Κοινωνία, το Έθνος, τις δύσκολες περιστάσεις, που παρουσιάζονται στη ζωή. Χωρίς τον Γολγοθά και την Ανάσταση του Χριστού, δεν θα είχε ενστερνισθεί ο άνθρωπος το πνεύμα εκείνο, που του εξασφαλίζει την απελευθέρωση από τα δεσμά της κάθε αμαρτίας και τον οδηγεί στο δρόμο της αγάπης, της αρετής, του καθήκοντος, της θυσίας για τον συνάνθρωπό του.

Και πιο μπροστά ήταν γνωστή η αρετή της αυτοθυσίας. Αλλά, όπως μας διδάσκει η ιστορία, ποτέ δεν είχε την λαμπρότητα, που έδωσε ο Χριστός, όταν πήρε τον δρόμο για τον Γολγοθά με τον Σταυρό στην πλάτη Του. Γιατί προηγουμένως η αυτοθυσία ήταν μια επίδειξη ανδρείας και σωματικής ικανότητας, ίσως και αρετής, αλλά για σκοπούς μάλλον ιδιοτελείς. Για τον οδοιπόρο του Γολγοθά, ήταν καθήκον, όχι για έναν άλλο για τον κάθε άνθρωπο. Ο δρόμος του Γολγοθά χάρισε στον κάθε άνθρωπο το δρόμο προς τον ουρανό»..... εκ γαρ θανάτου προς ζωήν και εκ γη προς ουρανόν Χριστός ο Θεός ημάς διεβίβασεν», ψάλλει η Εκκλησία μας. Ο Γολγοθάς και η Ανάσταση εμπνέουν την τόλμη, όχι μόνο στον άνθρωπο, για να αντιμετωπίσει τις πλέον αντίξοες περιστάσεις στη ζωή του, αλλά και το Έθνος μας, για να τολμήσει και να πετύχει το θάυμα της νεκρανάστασης του 1821 και των άλλων δύσκολων και μεγάλων αγώνων του, αλλά και τον θριάμβον των ιερών ιδανικών του αγώνα στα Βορειοηπειρωτικά βουνά το 1940.

Επιβάλλεται, λοιπόν, το Έθνος μας, ο Λαός, να μείνει πιστός στις θεοσκευτικές παραδόσεις του, να γιορτάζει την Λαμπρή με όλη την ψυχή του.

Όσες πτώχειες και στερησίες, όσα βάσανα και στενοχώριες κι αν έχει, να γιορτάζει με χαρά και αγαλλίαση, με τιμή και δόξα, με αγάπη και με συγγνώμη με λαμπάδες και φώτα, με ελεημοσύνη και δικαιοσύνη. Χωρίς αμφιβολίες και δισταγμούς να κάνει παντού το καλό. Και ακόμη, ψάλλοντας το «Χριστός Ανέστη», να αισθάνεται τη μεγάλη θυσία του Σταυρωθέντος στο Γολγοθά και Αναστάντος Χριστού.

Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ-ΑΡΤΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ ΔΟΛΙΩΤΙΣΣΑΣ

ΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Πέρασε σχεδόν ένας χρόνος από τότε που κάποιο πρωινό δυο τρεμάμενα χέρια χτύπησαν λυπητικά την καμπάνα της εκκλησίας μας.

Τον χαρακτηριστικό πένθιμο ήχο, της, που δόνησε τις καρδιές όλων μας τον πήρε ο αέρας, τα βουνά οι ρεματιές και τα πουλιά του Δολού και τον έκαναν μοιρολόι.

Κλάψτε χωριανοί για το κακό μαντάτο.

«Ο Γιώργο Λιόλιος πέθανε» Πολύ απίστευτο φάνηκε σε όλους μας τότε.

Όμως αυτή ήταν και είναι η πραγματικότητα, αφού ο Γιώργο Λιόλιος δεν ξανάρθε από εκείνη την ημέρα στο χωριό που τόσο αγαπούσε.

Η μαρμάρινη πλάκα με τα μαύρα γράμματα που τοποθετήθηκε στην τραγουδιμένη καστανιά μας στο χοροστάσι με τα λόγια «Εις μνήμη Γεωργίου Π. Λιόλιου 1993» τα λέει όλα.

Ποιός ξέρει αλησμόνητε Γιώργο αν η πλάκα αυτή δεν φέρνει βάρος κακό στην καστανιά μας και να θέλει να το αποδιώξει με τις ρίζες της;

Η καστανιά και το χοροστάσι σε είχαν μάθει να σέρνεις το χορό με την ευθυτενή σου κορμοστασιά παλαιότερα και τον τελευταίο καιρό να καμαρώνεις το χορό καθισμένος σε κάποιο πεζούλι στο χαγιάτι μας.

Η μνήμη σου θα μείνει αιώνια για το Δολό, γιατί ο ερχομός σου σ' αυτό ήταν πηγή ζωής κουράγιου και δύναμης στους εδώ χωριανούς σου, γι αυτό και φρόντιζες να έρχεσαι όσο πιο συχνά γινόταν κι ας αντιμετώπιζες τις πολλές αντιξοότητες του χωριού, η αγάπη σου γι αυτό τα ξεπερνούσε όλα.

Όλα κλαίνε το χαμό σου από τον θάνατό σου, το σπίτι σου, το τσαίρι, οι δρόμοι του Δολού που καμαρωτός περπατούσες ακόμη και τα εξωκλήσια ένα ένα που ποτέ δεν ξεχνούσες να φροντίζεις.

Μα ακόμα περισσότερο η εκκλησία μας Γιώργο, ο Άγιος Νικόλαος, που πάντα αγαπούσες, νοιαζόσουν και φρόντιζες για τις ελλείψεις της.

Πιστεύω πως κι αυτή θα σείστηκε την ώρα που η καμπάνα σήμανε τόσο νωρίς για σένα το πρωινό εκείνο. Θυμάμαι σε κάθε γιορτή όταν τύχαινε να είχαμε λειτουργία και πριν ακόμη σημάνει εσύ βρισκόσουν στο χαγιάτι της περιμένοντας τον παπά.

Ο ερχομός σου το Πάσχα πρόσφερε μια ιδιαιτερότητα στο χωριό.

Όλη τη Μ. Εβδομάδα νοιαζόσουν για το κάθε τι την Μ. Πέμπτη οι λαμπάδες του Εσταυρωμένου με γνήσιο κερύ ήταν δικές σου και φρόντιζες να τις

στέλνεις όταν ακόμη δεν τύχαινε να έρθεις.

Τη δε Μ. Παρασκευή μαζί με τους επιτρόπους ήταν όλη η ημέρα αφιερωμένη στην εκκλησία μας, το κατέβασμα του επιταφίου μαζί και το στρώσιμό του τόσο με λουλούδια του χωριού μας όσο και με αυτά που εσύ έφερνες από την Αθήνα.

Εκτός από ένας πολύ καλός χωριανός, ήσουνα και ένας πολύ καλός σύζυγος, πατέρας, αδελφός και γιός και δεν είχαν άδικο οι αείμνηστοι γονείς σου που σε καμάρωναν για την αγάπη και τον σεβασμό που τους έτρεφες τόσο στη ζωή όσο και μετά θάνατον.

Θα ήταν παράλειψη αν δεν αναφέρω το γεγονός ότι το τελευταίο φθινόπωρο, πριν φύγεις από το χωριό, είχες ετοιμάσει στο οστεοφυλάκιο ακόμη και τα συρτάρια που θα τοποθετούσατε τα οστά των γονιών σας μεταφεροντάς τα από την Αθήνα. Ήταν όμως τραγική η περίπτωση αφού η καρδιά σου σε πρόδωσε και δεν μπόρεσες να τελειώσεις και το τελευταίο σου χρέος, αφήνοντας τον αδελφό σου Γιάννη με τον διπλό βουβό του πόνο να το εκπληρώσει χωρίς εσένα.

Τον τελευταίο σου ερχομό τον Σεπτέμβριο του 1992 σε θυμάμαι τα απογεύματα, πριν ακόμη από τον απογευματινό σου περίπατο, που συνήθιζες να κάνεις, όταν στο τσαίρι έπεφτε ο ίσκιος, καθισμένος στο πεζούλι του σπιτιού σου να αγναντεύεις προς τα πάνω λες και ήθελες να χορτάσεις έτσι το Δολό με τις ράχες του από του Μπολονίκου μέχρι το Κουτσόκρανο και την Φραξόραχη και τίποτα δεν έδειχνε πως θα ήταν και το τελευταίο σου στο χωριό.

Όμως απορροφημένη και βυθισμένη στον ερμό όλων αυτών των αναμνήσεων στο παράθυρό μου έρχεται η τελευταία ηλιαχτίδα. Ο ήλιος κρύφτηκε στο Μπόζοβο στην σκέψη μου έρχονται αυτή τη στιγμή οι στίχοι του Λαμαρτίνου που λένε:

«Καλότυχοι οι νεκροί που λησμονούνε την πίκρα της ζωής όντας βυθισμένοι ο ήλιος και το σούρουπο ακολουθήσει μη τους κλαίει, ο καημός σου όσο και νάναι. Τέτοια ώρα οι ψυχές διψούν και πάνε στην λησμονιάς την κρουσταλλένια βρύση

μα βούρκος το νεράκι θα μαυρίσει αν στάξει γι' αυτούς δάκρυ όθε αγαπάνε».

Γι αυτό κι εγώ αξέχαστε Γιώργο σταματάω και σαν ελάχιστο δείγμα των υποχρεώσεών μου στη μνήμη σου σου στέλνω νοερά λίγα αγριολούδα από το χόμα του Δολού στο πέρασμα του χρόνου σου.

Δολιώτισσα

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2

αφήνοντας να πέσει στις καρδιές τους η ζεστή ευλογία του.

Αφησα να φύγει το πλήθος, να φύγει η μύνα που με αξιοπρέπεια κρατούσε τον πόνο της, να φύγουνε όλοι και στάθηκαν για λίγο ακόμα κοντά στον πατέρα. Κοντά του, όπως με ήθελε πάντα. Είχαμε κουβεντιάσει πολλές φορές για ένα σωρό θέματα δηλαδή εκείνος έβαζε τα ερωτήματα, εγώ πήγαινα κάτι να πω, αλλά συνέχιζε μόνος τους και έδινε τις απαντήσεις του.

Από τις κουβέντες μας μου έμεινε η χαρά του δικού του λόγου.

Εκείνη την ώρα όμως είχα ανάγκη να

πως δυο λόγια στον πατέρα.

«Δεν θα χαθούμε, του είπα, σήμερα δεν θα κλάψω, δεν γίνεται, να κλάψω μια τέτοια μέρα, αλλά όταν νυχτώνει και σε θυμάμαι θα κλαίω Δημήτρη Αναστασίου, πατέρα μου. Μια φορά γιατί είσαι δικός μου, και μια ακόμα για την αθώρητη εσωτερική ομορφιά σου, τη μεγάλη σου αγάπη για όλους, τη συμμόνια και την καλοσύνη σου την ανθρωπιά σου, την μοεμικη ζωή σου.

Αυτό δεν ήθελες να μου πεις πατέρα λίγο πριν φύγεις; Όχι δεν θα σε ξεχάσω. Θα σ' αγαπώ πάντα. Όπως σ' αγάπησαν όλοι όσους γνώρισες.

Νάσαι καλά, πατέρα εκεί που είσαι! Κώστας Αναστασίου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Το ζεύγος Γιάννης και Αμαλία Δημητρίου απέκτησαν κοριτσάκι.

Να ζήσει το νεογέννητο.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Τα Χριστούγεννα έγιναν στα Ιωάννινα οι αρραβώνες της κόρης του Δημητρίου Πότση Χαράς με τον εκλεκτό νέο Χρήστο Καραμπέτη.

Η εφημερίδα μας συγχαίρει το νέο ζευγάρι και εύχεται καλά στέφανα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αμερική ο Θωμάς Υφαντής πατέρας του γαμπρού Δολιώτη και συνεργάτη της εφημερίδας μας Νίκου Υφαντή.

— Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα η Περσεφόνη Περώνη.

Η εφημερίδα μας εκφράζει τα θερμά συλλυπητήρια στους δικούς τους.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Ο Λάκης Παπαϊωάννου εκλέχθηκε αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ο Κωνσταντίνος Ζωγράφος, γονός της Όλγας του Παπαπούλου, εκλέχθηκε επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Μαθηματικών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Θερμά συγχαρητήρια και ανώτερα.

ΔΩΡΕΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

Ο Χριστόφορος Μούστος ενίσχυσε την Εκπολιτιστική Σύλλογο του Δολού Ιωαννίνων εις μνήμη Αρετής Τσιάβου Δοχ. 20.000

Μια διόρθωση

Από παράλειψη και μόνο πολλού καιρού δεν αναφέραμε στη στήλη των δωρεών για το καφενείο του χωριού, τη δωρεά 100 δολαρίων του Ηλία Πότση του Γεωργίου. Ζητούμε συγνώμη.

ΡΙΞΑΝΕ ΛΑΔΙ ΣΤΟ ΛΥΧΝΑΡΙ

Κουβαράς Ελευθέριος	Δοχ.	3.000
Κουβάτση Ευρικλεια	»	2.000
Καρακίτσιος Σπυρίδων	»	2.000
Μπακόλας Κωνσταντίνος	»	3.000
Παπαδημητρίου Γεώργιος του Δημητρίου	»	5.000
Παπαδημητρίου Αθανάσιος	»	2.000
Παγούνης Σπύρος	»	2.000
Διαμαντόπουλος Ιωάννης	»	2.000
Κόκκοτας Παναγιώτης	»	2.000
Φωτόπουλος Ελευθέριος	»	1.000
Μουτσοπούλου Λευκοθέα	»	1.000
Παγούνης Ευάγγελος	»	3.000
Παγούνη-Κουκούμπα Μαρία	»	3.000
Αναστασίου Αγλαΐα	»	3.000
Αναστασίου Κων/νος	»	3.000
Ξυνογάλος Ιωάννης	»	3.000

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

1. Η Χρυσάνθη Ζωΐδη πρόσφερε 20.000 δοχ. στη μνήμη της μητρός της Αφροδίτης και της αδελφής της Βασιλικής.

2. Στη μνήμη του λατρευτού μου συζύγου Δημήτρη Αναστασίου και του αγαπημένου μου αδελφού Βασίλη Κούρου διαθέτω για τις ανάγκες της εκκλησίας του Αγίου Νικολάου Δολού, το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) δραχμών.

Αγλαΐα Αναστασίου

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αγαπητέ Μήτσο Πότση καλημέρα. Χαρτωτά επίσης όλους τους αξιότιμους πράγματι συνεργάτες σου που δουλεύουν με πάρα πολύ ζήλο και ενημερώνετε τους χωριανούς, μα και όλους όσους είναι φίλοι των «ΔΟΛΙΩΤΙΚΩΝ».

Σας θαυμάζω πραγματικά και σας συγχαίρω για το βαρύ έργο που επιτελείτε. Εύγε σας.

Για τον καινούργιο χρόνο εύχομαι κάθε ευτυχία, υγεία και προκοπή σ' όλους τους τομείς της ζωής σας.

Ευχαριστώ και πάντα είμαι μαζί σας.

Με εκτίμηση και αγάπη
ΑΧ. Μ. ΜΑΡΗΣ
Αραχώης 10 - Συκιές 56625
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ